

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO, MAISTO ŪKIO IR KAIMO
PLĖTROS ĮSTATYMO NR. IX-987 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO
PAPILDYMO 8¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 2 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 8¹ straipsniu įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) parengtas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 164, nuostatas dėl ūkininkų derybinės galios stiprinimo ir konkurencingumo didinimo (vietinės gamybos produktų vartojimo didinimas plėtojant trumpąsias maisto tiekimo grandines), nuostatas dėl finansinių paskatų ir paslaugų jaunoms ar vaikus auginančioms šeimoms plėtros.

Įstatymo projekto tikslas – skatinti smulkiojo verslo plėtrą, didinti konkurencingumą ir sudaryti prielaidas maisto produktų kainoms mažinti, kurti vartotojų, ypač auginančių vaikus, įpročius pirkti maisto produktus mažose parduotuvėse, turguose, ūkininkų turgeliuose ir pan.

Įstatymo projekto uždaviniai:

- 1) sudaryti teisinės prielaidas valstybei teikti paramą asmenims, auginantiems vaikus iki 6 metų (imtinai), gauti nuolaidą e. kuponais įsigyjant maisto produktus (išskyrus alkoholinius gėrimus) labai mažose įmonėse (kaip tai suprantama Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme), prekiaujančiose žemės ūkio produktais, ir iš žemės ūkio veiklos subjekto;
- 2) nustatyti esmines e. kupono naudojimo sąlygas.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projekto iniciatorė – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2018 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-864 sudaryta darbo grupė), Įstatymo projekto rengėja – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos Teisėkūros ir atstovavimo skyriaus (vedėjas Andrius Burlėga, tel. (8 5) 239 1283, el. p. andrius.burlega@zum.lt) vyr. specialistė Rūta Slidžiauskaitė, tel. (8 5) 239 1054, el. p. ruta.slidziauskaite@zum.lt.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Esamas teisinis reglamentavimas nereglamentuoja tokios valstybės paramos rūšies (paramos e. kuponais asmenims, auginantiems vaikus iki 6 metų (imtinai), įsigyjant maisto produktus).

4. Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo projekte siūloma apibrėžti e. kupono sąvoką, įtvirtinti esmines e. kupono teikimo sąlygas:

1. nustatyti, kad e. kuponas yra valstybės teikiamos paramos priemonė, paramos gavėjui įsigyjant maisto prekes (išskyrus alkoholinius gėrimus) labai mažose įmonėse, prekiaujančiose žemės ūkio produktais, iš žemės ūkio veiklos subjekto;

2. įvertinus valstybės finansines galimybes teikti nuolaidą įsigyjant maisto prekes (išskyrus alkoholinius gėrimus), siūloma kiekvienais metais Lietuvos Respublikos Vyriausybei patvirtinti atitinkamų metų e. kupono vertę. Vertė būtų patvirtinta atsižvelgiant į valstybės finansinę būklę, turimus išteklius, planuojama, kad, priėmus Įstatymo projektą, vertė galėtų būti 2 eurai, t. y. per vieną mėnesį vienam vaikui būtų skirta iš viso 6 eurai;

3. nustatyti, kad paramos e. kuponais gavėjai yra asmenys, auginantys vaikus iki 6 metų (imtinai), siekiant skatinti šios grupės subjektus vartoti daugiau vietinės gamybos produktų (iš trumpųjų maisto tiekimo grandinių), maisto produktus įsigyti mažose parduotuvėse ar tiesiogiai iš jų gamintojų;

4. nustatyti, kad valstybės įmonė Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras sukurtų e. kuponų informacinę sistemą (EKIS) ir ja naudodamiesi paramos gavėjai bei labai mažos įmonės,

žemės ūkio veiklos subjektai, siekiantys dalyvauti e. kuponų sistemoje, teiktų prašymus (išduoti e. kuponą, registruotis e. kuponų programoje);

5. įtvirtinti, kad labai mažoms įmonėms, žemės ūkio veiklos subjektams e. kuponais suteikta nuolaida kompensuojama Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) kitų lėšų, bei įtvirtinti, kad šią kompensaciją išmoka Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus Įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 6 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, pateiktas Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažymoje.

6. Įstatymo projekto įtaka kriminogeninei situacijai ir korupcijai

Įstatymo projektas įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Įstatymo įgyvendinimo poveikis verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo projektas gali turėti teigiamos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus Įstatymo projektą kitų įstatymų keisti nereikės.

9. Įstatymo projekto atitiktis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimams, įstatymo projekto sąvokų ir jas įvardijančių terminų įvertinimas Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų. Įstatymų projektais siūloma nauja sąvoka bus įvertinta Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Įstatymo projekto atitiktis Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams

Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas, Europos Sąjungos teisei neprieštaruoja. Pažymėtina, kad valstybės parama (e. kuponas) nėra kvalifikuojama kaip valstybės pagalba, kadangi parama nėra skiriama ūkio subjektui, o asmenims, auginantiems vaikus.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Priėmus Įstatymą Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija turės patvirtinti e. kupono paramos teikimo tvarkos aprašą bei e. kupono informacinės sistemos (EKIS) nuostatus.

12. Kiek biudžeto lėšų pareikalaus ar leis sutaupyti Įstatymo įgyvendinimas

Priėmus Įstatymo projektą ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei patvirtinus e. kupono dydį, atitinkamiems metams reikės papildomų lėšų e. kuponais suteiktai papildomai nuolaidai kompensuoti. Pagal Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pateiktus duomenis, Lietuvoje vaikų iki 6 metų (imtinai) yra apie 200 tūkst. Atsižvelgiant į tai, kad planuojama e. kupono vertė būtų 2 eurai, o šių kuponų skiriama 3 vnt. per mėnesį (iš viso 6 eurai per mėnesį), skaičiuojama, kad vieniems metams reikėtų 14 400 000 tūkst. valstybės biudžeto lėšų

kompensacijoms. Pažymėtina, kad Įstatymo projekte siūloma įsigaliojimo data yra 2019 m. liepos 1 d., atsižvelgiant į tai, pirmaisiais metais (2019 m.) reikėtų 7 200 000 tūkst. valstybės biudžeto lėšų. 2020 m. ir vėlesniais metais Lietuvos Respublikos Vyriausybei patvirtinus kitą e. kupono vertę (didesnę) galimai reikėtų daugiau valstybės biudžeto lėšų.

Pažymėtina, kad sukuriant, tvarkant EKIS būtų naudojami valstybės įmonei Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centrui skirti asignavimai ir papildomų biudžeto lėšų nereikėtų skirti.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

„Valstybės parama“, „maisto produktai“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.
